

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.460/2018/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Budai Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Budai Zoltán ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és II. rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Perédi Tamás ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben szerződés létre nem jöttének és érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 19.P.21.271/2017/13. számú ítélete ellen a felperesek részéről 14. sorszám alatt benyújtott és 16. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket egyetemlegesen, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alperesnek 63 500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 680 000 (hatszáznyolcvanezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperesek, mint adósok és zálogkötelezettek 2008. szeptember 26. napján ingatlan jelzálogjoggal biztosított, devizában nyilvántartott lakáshitel kölcsönszerződést kötöttek, amelyet **dr.K. I.** közjegyző közjegyzői okiratba foglalt. A megállapodás alapján az alperes arra kötelezte magát, hogy a felperesek mint egyetemleges jogosultak részére 8 500 000 Ft - svájci frankban nyilvántartott - kölcsönt folyósít lakásvásárlási célra, a felperesek pedig azt vállalták, hogy e kölcsönösszeget - a szerződésben foglalt kamattal és kezelési költséggel növelt összegben - 240 hónap alatt havi részletekben fizetik vissza az alperes részére. A felek a felperesek fizetési kötelezettségének biztosítására jelzálogjogot, továbbá elidegenítési és terhelési tilalmat alapítottak az alperes javára a **h-i h1.** helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlanon.

A kölcsönszerződést tartalmazó közjegyzői okiratot az alperes nevében **K. L-né B-né H. E.** írták alá, akik az Nyrt. felé fennálló képviseleti jogosultságukat cégekivonattal és aláírási címpéldánnyal, az Nyrt-nek az alperes felé fennálló képviseleti jogát pedig az alperes által a Nyrt-nek adott, közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazással igazolták. A közjegyzői okirat tartalmazta azt is, hogy a szerződéskötéskor eljáró közjegyző az ügyfelek és képviselőik ügyleti képességéről, jogosultságáról meggyőződött, és a jogügylet lényegéről tájékoztatta őket.

Az alperes a kölcsönösszeg folyósítására irányuló kötelezettségének eleget tett, a jelzálogjog és az ezt biztosító elidegenítési és terhelési tilalom az ingatlan-nyilvántartásba

bejegyzésre került, a felperesek pedig a kölcsön törlesztését a szerződésnek megfelelően megkezdték.

A felek 2013. április 5. napján gyűjtőszámla-hitel folyósítása céljából módosították a kölcsönszerződést oly módon, hogy annak aláírásakor az alperest közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazás alapján az Nyrt. képviselte, amelynek nevében a munkavállalói: **M. L-né és S-né L. K.** jártak el. A szerződésmódosítás aláírásának napján a felperesek a módosított kölcsönszerződésnek megfelelő tartalommal egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek, amelyet **dr.K. I.** közjegyző közjegyzői okiratba foglalt.

Az Nyrt. meghatalmazott által képviselt alperes a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) alapján elszámolt a felperesekkel, az elszámolás felülvizsgálynak minősül.

A felperesek a keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződés elsődlegesen nem jött létre, másodlagosan érvénytelen. Kifejtették, hogy a megállapodás azért nem jött létre, mert az azt tartalmazó közjegyzői okiratban nincsenek feltüntetve a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 3. számú mellékletének I/2. pontjában foglalt azonosító adatok, az alperest képviselő természetes személyeknek nem volt képviseleti jogosultsága, hiszen a közjegyzői okirathoz nem kerültek csatolásra a képviseleti jogot alátámasztó meghatalmazások, a közjegyző pedig a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Ktv.) szerződéskötéskor hatályos 130. §-a alapján nem tüntette fel a szerződésben a hitelező nevében eljáró természetes személyek azonosító adatait.

A felperesek keresete kiterjedt annak megállapítására is, hogy a kölcsönszerződés módosítása, valamint az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat elsődlegesen szintén nem jött létre, másodlagosan pedig érvénytelen. A létre nem jöttesség körében - a kölcsönszerződés létrejöttének hiánya mellett - arra hivatkoztak, hogy a szerződésmódosítást nem foglalták közokiratba, magánokirattal pedig nem lehetett módosítani egy közokiratba foglalt megállapodást, különös figyelemmel arra is, hogy e magánokirat nem minősül teljes bizonyító erejűnek. Utaltak arra is, hogy a szerződésmódosításnál szintén hiányzott az **x** Nyrt. meghatalmazása és a hitelező nevében eljáró természetes személyek képviseleti joga, enélkül pedig sem a szerződésmódosítás, sem pedig az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat nem létezik.

Keresettel kérték annak megállapítását, hogy a DH2 törvény alapján készített elszámolást tartalmazó okirat a hitelező szabályszerű aláírásának és az **x** Nyrt. képviseleti jogát igazoló meghatalmazásnak a hiányában nem jött létre, így a per nem tartozik a DH törvények hatálya alá. A kereset kiterjedt annak megállapítására is, hogy a kölcsönszerződést és az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tartalmazó közjegyzői okiratok a Ktv. 121. §-a és a Ktv. 131. §-ának (1) bekezdése alapján nem közokiratok, hiszen a közjegyző aggályos, joghatás nélküli nyilatkozatokat foglalt közokiratba.

Jogkövetkezményként - az alperes javára bejegyzett jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom törlése mellett - az elsődleges keresetükben 730 032 Ft megfizetésére kérték kötelezni az alperest, a másodlagos keresetükben pedig a szerződéskötést megelőző helyzet visszaállítását követelték annak megállapítása mellett, hogy 10 063 032 Ft tartozásuk maradt fenn, amelyet 15 év alatt, egyenlő összegű havi részletekben kívántak megfizetni az alperes részére.

Az alperes ellenkérelme a keresetek elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperes részére 254 000 Ft perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 510 000 Ft feljegyzett eljárási illetéket.

A határozatát azzal indokolta, hogy noha a perrel érintett kölcsönszerződés a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 törvény), valamint a DH2 törvény hatálya alá tartozik, a felperesek az érvénytelenség megállapítására irányuló másodlagos keresetüket bírói felhívás ellenére sem a DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdésében írt módon terjesztették elő, hiszen a szerződéskötést megelőző helyzet visszaállítását kérték, annak ellenére, hogy az érvénytelenség ezen jogkövetkezményének alkalmazására a DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdése nem ad lehetőséget. Ezért a DH2 törvény 37. §-ának (2) bekezdése alapján úgy tekintette, hogy az érvénytelenség megállapítására irányuló másodlagos keresetet a felperesek nem tartják fenn.

Kifejtette, hogy a per tárgyát képező megállapodás a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) 523. §-a (1) és (2) bekezdéseinek megfelelően tartalmazza az összes olyan lényeges elemet, amely a kölcsönszerződés létrejöttéhez szükséges, ezért a felperesek alap nélkül állították, hogy e megállapodás nem jött létre. Érvelése szerint az, hogy a kölcsönszerződést tartalmazó közokiratban nem lelhetőek fel hiánytalanul a Hpt. 3. számú mellékletének I/2. pontjában írt adatok, nem akadályozta meg a megállapodás létrejöttét és nem jelenti azt, hogy az alperesnek hiányzott a szerződéskötési képessége. Rámutatott, hogy a kölcsönszerződést tartalmazó közjegyzői okirat tanúsága szerint az alperes nevében eljáró természetes személyek megfelelő módon igazolták a képviseleti jogukat, így a felperesek tévesen hivatkoztak arra is, hogy a megállapodás a képviseleti jogra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt nem jött létre. Utalt rá, hogy a kölcsönszerződés rendezi a két hitelező adósokkal szemben fennálló jogait és kötelezettségeit, így a szerződés létre nem jött ezen okból sem állapítható meg.

A kölcsönszerződés alakiságai körében kifejtett indokokra visszautalva alaptalannak találta a felperesek azon keresetét is, amely ugyanezen okokból a kölcsönszerződés-módosítás és az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat létre nem jöttének megállapítására irányult. Érvelése szerint az, hogy a közokirati formában keletkezett szerződés módosítása magánokirati formában jött létre, szintén nem eredményezi a szerződésmódosítás létre nem jöttét.

Kifejtette, hogy a felperesek azon keresete sem foghat helyt, amely annak megállapítására irányult, hogy a perrel érintett közjegyzői okiratok nem közokiratok. Ezen kereseti kérelmük tekintetében ugyanis nem igazolták a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 123. §-ában foglalt feltételek fennállását, továbbá az érvek érdemben sem voltak alaposak, hiszen a közjegyzői okiratok megfeleltek a Ktv. rendelkezéseinek, az a tény pedig, hogy a közjegyzői okiratok létrejötte, illetőleg érvénytelensége tárgyában per indult, a közjegyzői okirat közokirati jellegét nem érinti.

Megállapította, hogy a felperesek azon kereseti kérelme is alaptalan, amely annak megállapítására irányult, hogy a DH2 törvény alapján készített elszámolás nem jött létre. Utalt arra, hogy a felperesek által sérelmezett értesítés csupán a DH2 törvény alapján

készített elszámolásról szóló tájékoztató, amelynek kötelező tartalmi elemeit az 58/2014. (XII.17.) MNB rendelet szabályozza. E jogszabályi rendelkezések alapján a felperesek által sérelmezett tájékoztatás nem minősül szerződéses nyilatkozatnak, a felek között létrejött megállapodást ugyanis nem ez, hanem a DH2 törvény módosította, így az aláírás nélkül is alkalmas joghatás kifejtésére. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy a felperesek az elszámolást akár tartalmi, akár formai okokból csak az elszámolással kapcsolatos eljárás során tehetnék volna vitássá. Mivel azonban a rendelkezésükre álló jogorvoslatokat nem vették igénybe, az elszámolás felülvizsgáltként minősül, így annak adatait jelen perben már nem lehet vitatni (DH2 törvény 18. §-ának (5) bekezdése).

Az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a pereszes felpereseket kötelezte az alperesek jogi képviselői munkadíjból álló perköltsége, valamint a feljegyzett kereseti illeték egyetemleges megfizetésére.

A felperesek fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének kereset szerinti megváltoztatására, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítására irányult. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem hozott végzést a DH1 törvény alapján felfüggesztett eljárás folytatásáról. Utaltak arra is, hogy az eljárást a DH2 törvény 38. §-ának (4) bekezdése alapján csak az ő kérelmükre lehetett volna folytatni, így az eljárás folytatására és az elsőfokú ítélet meghozatalára jogszabálysértően került sor. Ugy érveltek, hogy a DH2 törvény szerinti elszámolás - aláírás és meghatalmazás hiányában - nem történt meg, ezért a szerződés nem tartozik a DH törvények hatálya alá. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 1. §-a álláspontjuk szerint szintén azt igazolja, hogy a perrel érintett megállapodásra a DH törvénynek nem vonatkoznak. Fenntartották az elsődleges és a másodlagos keresetek körében előadott érveiket. Kiemelték, hogy a Hpt. szerinti azonosító adatok hiányában a hitelezőnek nem volt szerződéskötési képessége, a nevében eljáró természetes személyeknek pedig nem volt képviseleti joga. E körben a BH2012.41. szám alatt közzétett eseti döntésre utaltak. Rámutattak, hogy a kölcsönszerződést tartalmazó közjegyzői okirathoz eredetiben kellett volna csatolni az x Nyrt. képviseleti jogát alátámasztó meghatalmazást, ezért az alperes által utólagosan csatolt meghatalmazást az elsőfokú bíróság nem fogadhatta volna el. Utaltak arra is, hogy a perrel érintett közjegyzői okiratok a Ktv. 132. §-ának (2) bekezdése alapján nem közokiratok. Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság felhívására a másodlagos keresetüket a DH2 törvény 37. §-ának megfelelően módosították, ezért az érvénytelenségi kereseteiket érdemben el kellett volna bírálni.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte.

Az ítéletábrát a fellebbezést az 1952. évi Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság az eljárást az elsőfokú eljárás szabályainak megsértése nélkül folytatta le, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az eljárás megismétlésének elrendelésére nem kerülhetett sor.

A felperesek alap nélkül hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság nem hozott pervezető végzést a DH1 törvény alapján felfüggesztett eljárás folytatásáról, e döntést ugyanis a 2017. május 19. napján kelt 21.P.22.141/2015/11. számú határozat tartalmazza. Az a tény, hogy e végzést az elsőfokú bíróság nem kézbesítette a feleknek, nem minősült olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, amely az eljárás megismétlését tette volna indokolttá, hiszen emiatt a feleket hátrány nem érte, az eljárás folytatásáról ugyanis - legkésőbb az első tárgyalásra szóló idéző végzés kézbesítésekor - valamennyien értesültek.

Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a DH2 törvény 38. §-ának (4) bekezdését sem. Ez a jogszabályi rendelkezés ugyanis csak azt szabályozza, hogy melyik fél köteles bejelenteni a bíróság felé a felülvizsgált elszámolás tényét, azt ugyanakkor nem zárja ki, hogy ezt a tényt a másik fél is bejelenthesse. Amennyiben pedig a felülvizsgált elszámolást a felek bármelyike bejelent a bíróságnak, az a DH2 törvény 38. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az eljárást folytatni, e bejelentést tehát nem hagyhatja figyelmen kívül. Az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően döntött a felfüggesztett eljárás folytatásáról.

Az ítéletábra egyetértett azzal a jogi állásponttal is, hogy a felperesek érvénytelenség megállapítása iránti másodlagos keresetei a DH2 törvény 37. §-ának hatálya alá tartoznak.

E jogszabályi rendelkezést - annak szövege szerint - abban az esetben kell alkalmazni, ha a fél keresete a DH2 törvény hatálya alá tartozó szerződés érvénytelenségének megállapítására irányul. Ezért annak eldöntése során, hogy a DH2 törvény 37. §-a a per során alkalmazható-e, és ha igen, milyen körben, kizárólag az bírt jelentőséggel, hogy a keresettel érintett szerződés a DH2 törvény hatálya alá tartozik-e, és ha igen, van-e olyan kereset, amelyik e szerződés érvénytelenségének megállapítására irányul. Annak, hogy a DH2 törvény alapján készített elszámolásról szóló értesítés aláírás és meghatalmazás hiányában megfelel-e a jogszabályoknak vagy nem, ebben a körben nem volt jelentősége, a DH2 törvény 37. §-át ugyanis - az abban foglalt jogszabályi feltételek fennállása esetén - akkor is alkalmazni kell, ha az elszámolási értesítő jogszabályszerű volt, és akkor is, ha nem. Ezért a felperesek alap nélkül érveltek azzal, hogy az elszámolás általuk állított formai hibái miatt a perben a DH törvények nem alkalmazhatóak. Nem volt helytálló a felperesek azon jogi álláspontja sem, amely szerint a DH törvények alkalmazását a Ptk. 1. §-a zárja ki, ez utóbbi jogszabály ugyanis kizárólag az 1959. évi Ptk. és a Ptk. egymáshoz való viszonyát rendezi, a DH törvények alkalmazására nem vonatkozik.

Azt, hogy mely szerződések tartoznak a DH2 törvény hatálya alá, a DH2 törvény 2. §-ának 3. pontja alapján megfelelően alkalmazandó DH1 törvény 1. §-ának (1) és (1a) bekezdései határozzák meg. Mivel pedig e jogszabályi feltételeknek a per tárgyát képező kölcsönszerződés vitán felül megfelel, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felpereseknek e szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló másodlagos keresetüket a DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdésében írt módon kellett volna előterjeszteniük. A felperesek azonban e kötelezettségüknek bírói felhívás ellenére sem tettek eleget, hiszen - ahogy azt az elsőfokú ítélet is helyesen tartalmazza - olyan érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazását kérték, amelyre a DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdése nem ad lehetőséget. Ez utóbbi jogszabályi rendelkezés a DH törvények hatálya alá tartozó szerződések tekintetében az 1959. évi Ptk. 237. §-ának (1) bekezdésében foglalt általános szabálytól eltérő, speciális szabályozást tartalmaz, ezért a felperesek nem kérhették a speciális helyett az általános szabály alkalmazását, azaz a

szerződéskötést megelőző helyzet visszaállítását. Mivel pedig az általuk csatolt számítás e meg nem engedhető jogkövetkezményhez igazodott, a másodlagos kereset ezen okból sem felelt meg a DH2 törvény 37. §-ának.

Ezért az elsőfokú bíróság a DH2 törvény 37. §-a (2) bekezdésének utolsó előtti mondata alapján helyesen tekintette úgy, hogy a felperesek e másodlagos keresetet nem tartják fenn. Mivel pedig a felperesek a kölcsönszerződés módosításának és az ez alapján tett egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatnak az érvénytelenségét a DH törvények hatálya alá tartozó kölcsönszerződés érvénytelensége miatt kérték megállapítani, a DH2 törvény 37. §-ának megfelelő kereseti kérelem előterjesztése ezen keresetek érdemi elbírálását is kizárta (BH2017.24.).

Erre tekintettel az elsőfokú bíróságnak csak a felperesek egyéb kereseti kérelmeiről kellett döntést hoznia. Az ehhez szükséges tényállást a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelésével, túlnyomórészt helyesen állapította meg, azt az ítéletábra a csatolt szerződések alapján csupán az alperes nevében aláíró természetes személyek képviseleti jogára vonatkozó szerződéses rendelkezésekkel egészítette ki, és annyiban pontosította, hogy a 2013. április 5. napján kelt közjegyzői okirat nem a kölcsönszerződés módosítását, hanem a felperesek egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatát tartalmazza.

Az így kiegészített és pontosított tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyes döntést hozott, az általa kifejtett indokokkal túlnyomórészt az ítéletábra is egyetért.

A fellebbezés tükrében kiemeli, hogy a felperesek alappal nem hivatkozhattak arra, hogy a kölcsönszerződés, annak módosítása és az ezen alapuló egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat az alperes nevében eljáró személyek képviseleti jogának hiánya vagy a képviseleti jog igazolásának hiányosságai miatt nem jött létre. A Szegedi Ítéletábra a Gf.II.30.331/2015/4. szám alatt meghozott ítéletében kifejtette ugyanis, hogy „...a képviselő közreműködésével kötött szerződés létrejöttének, illetve érvényességének nem feltétele, hogy a képviselő a másik szerződő fél felé igazolja a képviseleti jogosultságát. A képviselőként eljáró személy képviseleti jogosultságának hiányára és ennek következtében a szerződés létre nem jöttére a képviselt személy hivatkozhat, hiszen az ő jogait érintheti az, hogy esetlegesen olyan szerződés alapján kell teljesítenie, amelyet nem ő és nem is a képviseletére jogosult személy kötött. A másik szerződő fél jogait, törvényes érdekeit nem érintheti hátrányosan, ha a képviselt elismeri az ő képviseletében fellépő személy képviseleti jogosultságát, érdeksérelmet az ellenkezője jelenthetne számára. Ezért - jogvédelmi érdek hiányában - nincs keresetességi joga arra, hogy ez okból kérje a szerződés érvénytelenségének, vagy létre nem jöttének megállapítását. Mindebből következően nem az sérti az 1959. évi Ptk. alapelveit, hogy az alperes munkavállalója nem igazolta a szerződéskötéskor a képviseleti jogát a felperes felé, sokkal inkább az, hogy a felperes erre hivatkozva kíván szabadulni az utóbb megbánt szerződéstől, illetve az őt terhelő kötelezettségek teljesítése alól. Ez az, ami sérti a rendeltetésszerű és jóhiszemű joggyakorlás 1959. évi Ptk. 4. §-ának (1) bekezdése szerinti követelményét.”

A felperesek kölcsönszerződés létre nem jöttének megállapítása iránti elsődleges keresete ugyanakkor - az elsőfokú bíróság által kifejtett helyes indokok miatt - érdemben sem volt alapos. A szerződés létrejötté körében az 1959. évi Ptk. 205. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján kizárólag az bírt jelentőséggel, hogy a felek között volt-e konszenzus, azaz megállapodtak-e a kölcsönszerződés létrejöttéhez szükséges kérdésekben. Az

ugyanakkor, hogy a felek a kölcsönös és egybehangzó ügyleti akaratukat milyen formában: az 1959. évi Ptk. 216. §-ának (1) bekezdése alapján szóban, írásban vagy ráutaló magatartással fejezték-e ki, a szerződés létrejöttének szempontjából irreleváns volt, a szerződésre előírt alakisági követelmények megsértése ugyanis nem akadályozza meg a szerződés létrejöttét, legfeljebb a létrejött szerződés érvénytelenségét eredményezheti (1959. évi Ptk. 217. §-ának (1) és (2) bekezdései). Márpedig azt a tényt, hogy a közjegyzői okiratban foglalt megállapodást nemcsak az okiratot nem vitásan szabályszerűen aláíró felperesek, hanem a hitelező is elfogadta, egyértelműen igazolja az, hogy az alperes az általa vállalt kölcsönösszeget a közjegyzői okiratnak megfelelően folyósította az adósok részére, e ráutaló magatartással tehát kifejezésre juttatta, hogy a közjegyzői okiratban foglalt megállapodást magára nézve kötelezőnek ismeri el, függetlenül attól, hogy a nevében aláíró természetes személyek képviseleti joga a közjegyzői okirat aláírásakor fennállt-e vagy nem (BH2014.303.). Ennek tükrében a szerződés létrejötte szempontjából teljesen jelentéktelen volt az, hogy a szerződéskötéskor eljáró közjegyző megvizsgálta-e a hitelező nevében megjelent személyek képviseleti jogát, rögzítette-e a személyi adataikat, a fellebbezésben hivatkozott meghatalmazásokat hozzácsolta-e a közjegyzői okirat eredeti példányához, továbbá az okirat tartalmazza-e a Hpt. 3. számú mellékletének I/2. pontjában foglalt adatokat, e körülmények ugyanis a szerződéskötéshez szükséges konszenzust nem befolyásolták, az mindezekről függetlenül a közjegyzői okiratnak megfelelő tartalommal létrejött.

Ezért az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a felperesek kölcsönszerződés létre nem jöttének megállapítása iránt előterjesztett elsődleges keresetét, különös figyelemmel arra is, hogy a felperesek keresetlevelében és fellebbezésében hivatkozott BH2012.41. számú eseti döntés ezzel ellentétes érvelést nem tartalmaz, az jelen perben nem is alkalmazható. Annyiban ugyanakkor pontosítani kell az elsőfokú ítélet indokolását, hogy a kölcsönszerződésben csupán egyetlen hitelező van, így a szerződés létrejöttéhez nem kellett szabályozni a hitelezők egymáshoz és az adóshoz fűződő viszonyát, ezért az ítéltábla mellőzte az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes érvelését.

A kölcsönszerződés létrejötte körében kifejtett indokok miatt jogszerűen került sor a felperesek kölcsönszerződés-módosítás és egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat létre nem jöttének megállapítása iránti kereseteinek elutasítására is.

Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon döntésével is, amellyel elutasította a perrel érintett közjegyzői okiratok közokirati minősége hiányának megállapítására irányuló kereseti kérelmet. Az elsőfokú ítélet indokolása ugyanakkor ebben a körben is pontosításra szorult, hiszen a bírói gyakorlat szerint ilyen tartalmú megállapítási kereset előterjesztésére a felperesekkel szemben elrendelt végrehajtás megindítása előtt az 1952. évi Pp. 123. §-a alapján lehetőség van (BH2015.71., BH2016.119., a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezlete keretében 2016. március 17-én tartott szakmai konzultációról készült emlékeztető 3. pontja). Ezért e kereseti kérelmet nem a megállapítási kereset jogszabályi feltételeinek hiánya miatt, hanem érdemben kellett elutasítani, amelynek indokait az elsőfokú ítélet hiánytalanul tartalmazza, azokkal az ítéltábla is egyetért, ezeket megismételni nem kívánja.

Az elsőfokú bíróság jogszerűen utasította el a felperesek azon keresetét is, amely a DH2 törvény alapján készített elszámolás nem létezésének megállapítására irányult, hiszen a felperesek a DH2 törvény 18-29. §-ai alapján a pénzügyi intézmény által megküldött

elszámolást, annak alaki vagy tartalmi hiányát külön eljárásban: a Pénzügyi Békéltető Testület, illetve a bíróság nemperes eljárásában tehették volna csak vita tárgyává, azt jelen perben már sem formai, sem pedig tartalmi szempontból nem vitathatják (DH2 törvény 18. §-ának (5) bekezdése, 29. §-a, 38. §-a).

A kifejtett okok miatt az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - az indokolás pontosításával - az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperesek kötelesek a feljegyzett fellebbezési illeték, valamint az alperes jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltsége egyetemleges megfizetésére (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, 82. §-ának (1) bekezdése). Ez utóbbi összegét az ítélet tábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdései alapján 50 000 Ft + áfa, azaz 63 500 Ft-ban határozta meg, ez állt ugyanis arányban a perértékkel és a jogi képviselő által kifejtett tevékenységgel.

Debrecen, 2018. július 10.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő